

EREN

DE STANDAARD
VRIJDAG 6 JUNI 2014

BEROEPSGEHEIM

(/plus/ochtend)

A.H.J.

Dautzenberg

DSL laat elke week een auteur aan het woord over een object of een ritueel dat een belangrijke betekenis heeft voor zijn of haar schrijverschap. **GAEA SCHOETERS**

(/plus/avond)

Eerder
verschenen

(/plus/archief#k2)

© Patrick Post

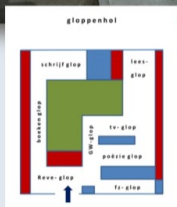

A.H.J. Dautzenberg

Kent u van: controversiële verhalen, gefingeerde interviews en scherp proza, gebundeld in boeken als *Vogels met zwarte poten kun je niet vreten*, *Samaritaan* en *En dan komen de foto's*.

'Kennen jullie dat in België, gloppen? Dat zijn kleine steegjes op Vlieland, waar je je in kunt verstoppen. Mijn werkkamer is een soort gloppenhol, een gangenstelsel: in de ene glop schrijf ik, in de andere lees ik, één staat vol potjes en een andere vol met Reye... en ik heb er een die Groene Weide heet.' Daar staat een groene hoekbank, heel warm en zacht, waar ik lekker op ga liggen als ik vast zit met schrijven. Dan zet ik muziek op. Dopesnoker van Sleep of zo, en laat me meedrijven op die hypnotiserende beats tot ik in een halfslap kom die heel constructief is. Ik noem het zelf het Nachtoog: door de muziek komen de associaties vanzelf. Andere keren komt mijn fantasie op gang doordat ik blijf haken aan iets wat ik lees, of omdat ik iets anders lees dan wat er staat, waardoor de trein in mijn hoofd weer begint te rijden?

'Zo las ik onlangs bij Delphine Lecomte: "Ik weet niet waar hij ligt, mijn koddige kind. Zijn fagot heb ik twee dagen na de val verkocht aan de ezel-drijver." Door het woord ezel-drijver moet ik denken aan het kasteel van De Sade in Lacoste, waar ik via het ezelspad naar boven klom. Als ik dan even later in de nieuwe Andy Fierens een regel lees als "je humeur smeren in een erotic lifestyle shop - daarna jezelf met de natte handdoek slaan" gaat mijn Nachtoog aan de slag, wandel ik met die twee gedichten in mijn hoofd dat pad weer op en stap per stap wordt het verhaal donkerder. Dan sta ik op en begin ik te schrijven.' 'Sommige schrijvers kunnen niet meer lezen, omdat ze bang zijn beïnvloed te worden, maar ik kan gelukkig nog steeds genieten van het werk van anderen. Lermontov bijvoorbeeld: *Een held van onze tijd*. Door mijn standpunten of zogenaamde provocaties krijg ik veel kritiek en Lermontov geeft me energie; hij had er schijt aan wat mensen van hem vonden, net zoals De Sade. Daarom is hij mij tot steun: door zijn polemische toon. Ik kan mij echt laven aan dat donkere, zwartgallige proza.'

'Want het zijn brave tijden, waarin maar heel weinig kan. Neem nu de scherpe polemieken van Hermans of Hugo Brandt Corstius: zoiets zou geen enkele krant nu nog plaatsen. Of De Sade: ik word wel eens met hem vergeleken, en dat gaat altijd vergezeld van afkeurend commentaar. Terwijl ik denk: die man is zo belangrijk geweest voor de vrije meningsuiting, en de donkere kant van de mens die hij belicht, is zo fascinerend. Daar wil ik me in verdiepen. Blijkbaar mag dat niet, in deze tijden van morele herijking. We leven in een afrekeningscultuur: mensen kunnen maar weinig meer verdragen. Ze zijn ook ontzettend symboolblind; veel van wat ik schrijf zijn eigenlijk metaforen, die ze niet kunnen doorprikken. Dus reageren ze afkeurend.'

'Misschien reflecteert de structuur van mijn werkplek wel mijn afzondering van de samenleving. Dat met die gloppen is natuurlijk aanstellerij, maar voor mij werkt het: ik kan mij in die gangetjes echt verstoppen. Als je schrijft, moet je bijna onzichtbaar zijn. Zodra je publiceert, word je heel zichtbaar, en begint het gezeik meteen; dat moet je tijdens het schrijven niet hebben, dat werkt erg remmend.'

'De gloppen zijn een soort filters, waardoor ik geen morele druk of afkeurende blikken voel; ze maken de afstand tussen mij en de samenleving groter en dus ben ik vrij om te schrijven, zonder rekening te houden met welke moraal dan ook.'